

Mobiliteitsbrief

Actuele informatie bij de mobiliteitsconvenants
6e jaargang - maart 2004 - verschijnt maandelijks - behalve in juli en augustus

Fietsbeleid

Het Vlaamse Gewest besteedt - in samenwerking met de lokale overheden - veel aandacht aan de veiligheid van de zachte weggebruiker. Een belangrijk deel van de investeringen gaat dan ook naar infrastructuurprojecten ten voordele van de zachte weggebruiker. Het Vlaamse Gewest biedt onder meer subsidie-mogelijkheden aan voor lokale overheden. In dit nummer van Mobiliteitsbrief belichten we de mogelijkheden voor fietsers.

Peter Van Hoof

Investeringen van het Vlaamse Gewest

Fietsbeleid is de laatste jaren uitgegroeid tot een volwaardig onderdeel van het mobiliteitsbeleid van het Vlaamse Gewest.

Peter Van Hoof

Het fietsbeleid uit zich onder meer in de talrijke subsidiëringsmogelijkheden ten voordele van de zachte weggebruikers. Het Vademecum Fietsvoorzieningen is bij dit alles een begeleidend document. Alle richtlijnen voor ontwerpers en opdrachtgevers worden er gebundeld. Binnenkort is dit vademecum aan een nieuwe editie toe (zie pagina 4).

Het Vlaamse Gewest investeert in:

- de aanleg van fietspaden langs gewestwegen en in uitzonderingsgevallen langs gemeentewegen;
- begeleidende, flankerende maatregelen in de marge van het fietsbeleid;
- fietsinfrastructuur langs waterwegen;
- de aanpak van gevaarlijke punten met speciale aandacht voor de zachte weggebruiker.

Alles over het fietsbeleid van het Vlaamse Gewest vindt u samen op de website www.fietsvlaanderen.be.

Aanpak gevaarlijke punten

Dankzij een overeenkomst van het Vlaamse Gewest met onder meer de Fietsersbond en de Voetgangersbeweging kunnen fietsers en voetgangers reeds in de planningsfase van de herinrichting van gevaarlijke punten hun advies geven.

Sinds 2003 trekt het Vlaamse Gewest jaarlijks 100 miljoen euro extra uit om gevaarlijke punten weg te werken. Tegen 2008 moeten alle 800 gevaarlijke punten op de Vlaamse wegen verdwenen zijn. De bepaling van de prioriteiten 'Welke plaats wordt het eerst aangepakt?' gebeurt onder meer met een objectief puntensysteem. Plaatsen met zeer veel doden en zwaargewonden staan bovenaan de prioriteitenlijst. Plaatsen met minder doden en zwaargewonden

komen later aan de beurt. Ongevallen met zachte weggebruikers wegen zwaarder door bij de bepaling van prioriteiten.

Advies

Het Vlaamse Gewest sloot een overeenkomst met onder meer de Fietsersbond en de Voetgangersbeweging omtrent het planningsproces van de herinrichting van gevaarlijke punten. Deze overeenkomst verplicht dat alle plannen voor de aanpak van gevaarlijke punten ook aan (onder meer) de Fietsersbond en de Voetgangersbeweging worden voorgelegd voor advies. Op die manier wordt maximaal rekening gehouden met de zachte weggebruiker. Wellicht zullen de eerste gevaarlijke punten met extra aandacht voor de zachte weggebruiker voor het bouwverlof van 2004 heringericht worden.

Aanleg fietspaden langs gewestwegen

Modules 13, 12 en 11 van het mobiliteitsconvenant kunnen gebruikt worden voor de aanleg van fietspaden langs gewestwegen. Met module 12 zijn onder bepaalde voorwaarden ook fietspaden langs gemeentewegen mogelijk.

Module 13

Via module 13 van het mobiliteitsconvenant kunnen lokale overheden zelf fietspaden langs gewestwegen aanleggen. Indien het fietspad in de prioriteitenlijst van AWV voorkomt (zie module 11), wordt de aanleg voor 100 % gesubsidieerd, zoniet voor 80 %.

Module 12

Soms is het haast onmogelijk om een veilig fietspad langs een gewestweg aan te leggen. In dat geval kan de aanleg van een fietspad volgens een alternatief tracé - bijvoorbeeld een gemeenteweg of een oude spoorwegbedding - gesubsidieerd

worden door module 12 van het mobiliteitsconvenant. Voorwaarde is wel dat deze fietspaden als alternatief voor een praktisch niet realiseerbaar fietstraject over een gewestweg worden uitgevoerd. Ook hier wordt voor 100 % gesubsidieerd als de fietsvoorziening in de prioriteitenlijst van AWV voorkomt en voor 80 % als dat niet het geval is.

Module 11

Module 11 van het Mobiliteitsconvenant wordt afgesloten wanneer de Administratie Wegen en Verkeer zelf het initiatief neemt om fietspaden langs gewestwegen aan te leggen. Hierin kunnen lokale overheden dus geen initiatieven nemen. AWV houdt zich daarbij aan een prioriteitenlijst (betrokken drijvorenprogramma).

Voor meer info en details over de voorwaarden:
<http://mobiliteit.vlaanderen.be/convenants> (klik op 4. modules)

Realisatie met module 13 : Hoogstraten - Merksplas

Om een vrijliggend fietspad langs de zuidzijde van de N124 tussen Wortel en Merksplas aan te leggen, sloegen de stad Hoogstraten en de gemeente Merksplas de handen in elkaar. Via module 13 kregen ze subsidies voor de aanleg van een vrijliggend fietspad tussen Merksplas en Hoogstraten. Hoogstraten nam het initiatief op zich, de kosten werden gelijk verdeeld over de twee besturen. De kostprijs van het ongeveer 6 kilometer lange traject bedroeg 645.600 euro (excl. BTW). De lokale besturen betalen daarvan 20 %, het Vlaamse Gewest vult de overige 80 % aan.

Fietspad Wortel-Merksplas.

Realisatie met module 12 : Kortemark

Op de gewestweg N35 ter hoogte van Kortemark was het onmogelijk om een veilig vrijliggend fietspad aan te leggen. De gewestweg was te smal. Om de vele onteigeningen te vermijden, werd gekozen voor de aanleg van een alternatief fietspad langs de spoorweg, die ongeveer parallel loopt met de gewestweg. Stephan Terryn licht toe.

Stephan Terryn (Bestuurssecretaris - Secretaris mobiliteit en verkeer, Kortemark): "In onze gemeente wordt binnenkort een fietspad aangelegd langs de spoorweg, parallel met de gewestweg N35. Het Vlaamse Gewest subsidieert via module 12 van het mobiliteitsconvenant."

Wat was de bedoeling van het project?

Stephan Terryn: "Met dit fietspad willen we een veilig alternatief bieden voor het bestaande aanliggende fietspad langs de N35. Bovendien vormt dit project een schakel in de realisatie van het provinciaal fietsrouten netwerk. Met dit project realiseren we een veilige fietsas tussen de woonkernen van de deelgemeenten Zarren, Handzame en Kortemark. We geven ook een aanzet voor de verbinding naar Diksmuide en naar Lichtervelde/Torhout."

Hoe zal het fietspad er gaan uitzien?

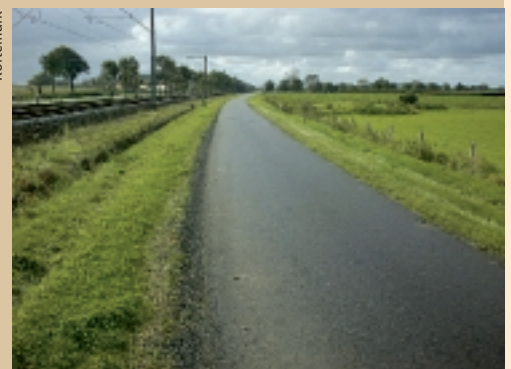
Stephan Terryn: "Het vrijliggend fietspad komt voornamelijk aan de rechterzijde van de spoorweg, gezien vanuit Kortemark richting Diksmuide. Waar daarvoor geen ruimte is, moeten de fietsers de spoorweg dwarsen om aan de overzijde verder te fietsen. Het

grootste deel van het pad is alleen voor fietsers toegankelijk, maar op sommige plaatsen is er gemengd verkeer voorzien omdat landbouwers de weg gebruiken als toegangsweg voor hun weiden en velden. Tractorsluizen worden voorzien om het autoverkeer van het fietspad te weren."

Hoeveel gaat dat kosten?

Stephan Terryn: "De geraamde kostprijs bedraagt 1.233.805,14 euro."

Kortemark

Langs deze spoorweg komt binnenkort een vrijliggend fietspad.

Fietsen langs waterwegen

Het Vlaamse Gewest investeert ook in fietsinfrastructuur langs waterwegen. Omdat het oog ook wat wil, wordt daarbij de laatste jaren extra aandacht besteed aan het esthetische aspect. Een paar voorbeelden.

IJspuibrug Brugge

In 2002 bouwde de Administratie Waterwegen en Zeewezen van het Vlaamse Gewest de 'IJspuibrug' over het kanaal Gent-Brugge, ter hoogte van Brugge. De houten voetgangersbrug die er voordien stond, was aan vervanging toe. Het Vlaamse Gewest besloot – in samenspraak met de stad Brugge – ook plaats te voorzien voor fietsers op de nieuwe brug. Alvorens op de stadswal aan te komen, splitst de brug zich in twee armen: een voor fietsers en een voor voetgangers. Door de opmerkelijke vorm en de opvallend rode kleur fungeert de nieuwe IJspuibrug perfect als toegangspoort tot de onthaalsite in Brugge. De waardigheid van de historische stadswal wordt daarbij in stand gehouden. De IJspuibrug kostte 875.000 euro.

AVWZ

IJspuibrug

Mirabrug Hamme-Waasmunster

In 2002 werd de Mirabrug over de Durme gerestaureerd. Vroeger was alle verkeer op de brug toegelaten. Nu mogen enkel nog fietsers en voetgangers de brug gebruiken. De brug werd in 1991 geklasseerd als monument. De restauratie kostte 2 miljoen euro en werd volledig betaald door het Vlaamse Gewest.

AVWZ

Mirabrug

Flankerende maatregelen

Module 15 van het mobiliteitsconvenant biedt subsidies voor een aantal 'flankerende maatregelen' die helpen om een duurzaam mobiliteitsbeleid uit te bouwen.

Module 15 biedt lokale overheden de kans subsidies aan te vragen voor 'flankerende maatregelen'. Enkele daarvan kunnen ook betrekking hebben op projecten en/of informatie voor fietsers, bijvoorbeeld:

- Activiteiten of projecten die als doel hebben publieke betrokkenheid van het gemeentelijk mobiliteitsbeleid en het gemeentelijk mobiliteitsplan te verhogen. Publieke betrokkenheid kan zijn: informatie, promotie en sensibilisatie of inspraak en overleg.
- Activiteiten of projecten die als doel hebben een duurzaam verplaatsingsgedrag te stimuleren.

Voorwaarden voor subsidiëring via module 15: Het project moet op een duurzame manier het lokaal mobiliteitsbeleid ondersteunen - Alleen voor gemeenten met een conform verklaard mobiliteitsplan - Slechts 1 keer per jaar - Subsidiëring van 33 % (maximaal 12.500 euro voor kleinstedelijke gebieden, 25.000 euro voor regionaalstedelijke gebieden en 50.000 euro voor grootstedelijke gebieden) - Alleen voor niet-infrastructurele projecten - Repetitieve projecten in opeenvolgende jaren komen niet in aanmerking.

Meer info bij uw provinciaal aanspreekpunt van AWV of de mobiliteitsbegeleiders. De volledige tekst van module 15 en een voorbeeldbrochure kunt u downloaden op <http://mobiliteit.vlaanderen.be> (klik op 4. modules).

De Panne

De Dumont-wijk in De Panne ligt langs de gevaarlijke Zee-laan, een gekend knelpunt voor fietsers. Met de steun van Module 15 wil de gemeente een alternatieve fietsroute in de Dumont-wijk promoten. De wijk krijgt onder meer een betere bewegwijzering. Met behulp van dezelfde Module 15 organiseert de gemeente ook nog een fietsactie op zaterdag 29 mei.

Dumont-wijk

Nieuwe aanpassingen Vademecum Fietsvoorzieningen

In 2001 verscheen de eerste versie van het Vademecum Fietsvoorzieningen, uitgegeven door het Vlaamse Gewest. Binnenkort wordt deze versie geactualiseerd. Een gesprek met Patrick D'haese van de Fietsersbond.

Waarom een actualisering van het Vademecum Fietsvoorzieningen?

Patrick D'haese: "Het Vademecum Fietsvoorzieningen is nu al een paar jaar oud, en we merken zeer duidelijk dat het onder meer door de gemeentebesturen zeer nauwkeurig gevolgd wordt. Bepaalde onderdelen moesten dan ook dringend verduidelijkt of verscherpt worden."

Stefaan Dewickere

Patrick D'haese (Fietsersbond):
"Vanaf nu worden overal monolietverharding aangeraden voor de aanleg van het fietspad."

Wat is er zoal nieuw?

Patrick D'haese: "Een van de opvallendste veranderingen is misschien wel de materiaalkeuze. Tot nu toe werden monolietverhardingen enkel aangeraden in verkeersgebieden, terwijl dit materiaal ook uitstekend geschikt is in verblijfsgebieden. Dat is nu aangepast: ook in verblijfsgebieden geniet monolietverharding vanaf nu de voorkeur. Betonstraatstenen moeten eerder de uitzondering worden, bijvoorbeeld omwille van hun esthetische waarden."

"Nieuw is ook dat het verhoogde fietspad bij nieuwe of heringerichte fietspaden niet meer mag verlaagd of verhoogd worden ter hoogte van inritten en dergelijke, zodat de fietser gewoon op hetzelfde niveau kan blijven rijden. Er worden dan het best afgeschuinde boordstenen geplaatst, zodat de auto's toch gemakkelijk de rijbaan kunnen bereiken."

Bent u tevreden met de actualisering?

Patrick D'haese: "Ja, zeer zeker. De Vlaamse overheid heeft zowat met al onze opmerkingen op de vorige versie rekening gehouden, waarvoor onze dank."

In de loop van de komende weken verschijnt een geactualiseerde versie van het Vademecum Fietsvoorzieningen op het internet <http://mobiliteit.vlaanderen.be> (publicaties). Alle wegbeheerders krijgen dan ook een nieuwe cd-rom met de geactualiseerde versie toegestuurd. Een gedrukte actualisering van het Vademecum Fietsvoorzieningen volgt later.

Fietsinrijpunten

De provincie Limburg installeerde in Stokkem, Lanaken en Beringen drie nieuwe fietsinrijpunten.

Fietsinrijpunten zijn ideale startplaatsen voor een fietstocht en de klassieke versie daarvan bestaat al langer. Ze bestaan uit een fietscafé, parkeerplaatsen voor auto's en fietsen, sanitair – bij voorkeur ook douches –, mogelijkheden om fietsen te huren en een informatie- en verkooppunt.

Kiosk

Aan de drie nieuwe inrijpunten werd nu ook een kiosk toegevoegd. Die kan tijdens de weekends en bij evenementen bemand worden. Op andere dagen kan de bezoeker terecht bij een automaat met onder andere een herstelkit, regenjasjes, kaarten en brochures.

Toerisme Limburg

Uitbreiding

Naast de drie nieuwe punten komen er dit jaar nog vijf en in 2005 nog eens twee bij. De kostprijs per inrijpunt bedraagt ongeveer 120.000 euro. De provincie Limburg betaalt daarvan 42,5%, Toerisme Vlaanderen en Interreg elk 25 % en de lokale instanties 7,5 %.

De nieuwe Limburgse fietsinrijpunten hebben ook een kiosk die eventueel bemand kan worden.

Oproep begroting 2005 Vlaamse Stichting Verkeerskunde

Momenteel bereidt de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) de begroting 2005 voor. Voorstellen betreffende verkeerskundige educatie of sensibilisatie komen bij voorrang in aanmerking voor ondersteuning. Ook projecten die wetenschappelijk onderzoek en universitair onderwijs stimuleren kunnen ondersteund worden.

Binnen dit kader legt de VSV in 2005 de klemtoon op verkeersveiligheid, multimodale bereikbaarheid en verkeersleefbaarheid.

Uitgebreide informatie en het aanvraagformulier vindt u op www.verkeerskunde.be. U kan een voorstel indienen met het verplicht te gebruiken aanvraagformulier tot 16 april 2004.

Meer Info: VSV - Bruul 101, 2800 Mechelen – tel. 015-44.65.51 – fax: 015-44.65.59 – eddy.klijnen@verkeerskunde.be – www.verkeerskunde.be